

משק גבעת חיים  
יומן מס' 226

י' שבט תש"ה  
26.12.1944

„אונררא" ובעית העזרה

הבעיה הכללית. אין כונת הדברים, במסגרת מאמר קצר, לתת הערכה או ניתוח מהותי של „אונררא", ולספר על תכניותיה, על מבנה האירגוני ואפשרויותיה. על נשוא זה כבר דובר ונכתב הרבה, ולא רק בעתונות הארץ ישראלית. לשבחה של זו האחרונה יש לציין שלא נתפסה, כעתופים רבים בחוץ-לארץ, להערכות והשערות מפרע, בטרם הגיעה השעה הנכונה לכך. הקורא בעתונות העולמית ובחבורות העוסקות בשאלת אונררא, אינו יכול להשתחרר מהדעה שהיה מועיל יותר לענין, שלשמו יוצר המוסד הזה, לו דחוף לשעה מתאימה יותר גם את פירוטם החומר התעמולתי וגם את הביקורת, שלא תמיד היתה קונסטרוקטיבית.

כידוע נוצרה „אונררא" כמסשירן של אומות הברית, להגשת עזרה לאוכלוסיה המדולדלת והמעונה, לאחר שחרור הארצות הכבושות מידי האויב. המלחמה הזאת שטרם את התחומים בין צבא לוחם ובין אוכלוסיה אזרחית. הוסה את כוח ההמונים לעמוד ללא עזרה בפני התוצאות השליליות וההרסניות של תקופה איומה זו. האויב האכזרי סחט את הארצות שכבש, הן את כוחות האדם שלהן והן את כוח הוצור, עד לאפסות אוננים, בכרוסליות בריטית ובצניניות מתחכמת הנהיגו „סדר חדש" שלא השאיר אחריו אלא מחלות ומגפות, מצב תזונתי קטסטרופלי, בתים הרוסים ודמורליזציה רוחנית ונפשית.

הבעיה היא חמורה ובפתרונה תבחן הדמוקרטיה בעולם אם היא מסוגלה להגיש לכל אותם המיליונים האומללים, לא פאליאטיבים, אלא תשובה יסודית לשאלות קיומם, שתקיף שטחי החיים שונים: עזרה סוציאלית ורפואות וכן סעד נפשי-רוחני. אומות הברית צועדות עתה בצעדים בטוחים לקראת הנצחון על כוחות הרשע-מיגור הכוח הנאצי-פאשיסטי בעולם. הנצחון במערכות המלחמה אמנם תנאי מוקדם לכול, אולם אינו יכול להיות תחליף לפתרון החיוני של בעיות הקמת העולם שלמחרת המלחמה. תמצית הפתרון: הקמת ההריסות, שיקום תכנית, הקמת עולם אחר המושחת על יסודות דמוקרטיים וסוציאליים אמיתיים. בתקופת הביניים שבין הנצחון הצבאי והריאורגניזציה של העולם כולו, צריכה לפעול אונררא, והיא-היא הצריכה להגיש, לפי תכנית אומות הברית, את „העזרה הראשונה" לארצות המשוחררות.

הבעיה היהודית. סבל האוכלוסיה היהודית עלה לעין שעור על סבלה של האוכלוסיה האזרחית הלא-יהודית. חמישה-שישה מיליונים מבני עמנו הושמדו ללא כל הכרה צבאית. הישובים היהודיים ללא יוצא מהכלל נמחקו כללי מעל מפת אירופה. שרידי היהודים נעים ונדים מארץ לארץ ללא קורת גג וללא מקור קיום. לפנינו, במשך יזרות רבים, היתה הקהילה היהודית משמשת מכשיר סינע ומשענת לנצרכים ולגורד-מחם. עתה אין כל אירגון יהודי באירופה, וממילא אין אפשרות לעזרה עצמית חריגה. כל העזרה תצטרך לבא מהחוץ. חלק גדול מהזקוקים לעזרה יצטרכו לחפש ילמץ בכחבואים. יהיה צורך לפרק מחנות ריכוז ענקיים ולספק לאנשים את החכרתו ביותר: דירה, לבוש ופת לחם. נוסף לכול: חרס הפסיכי ללא שיעור, חשב, אולי, אפילו מההרס הגופני. יהיה צורך במאמצים בלתי רגילים ואל-אנושיים להמציא לכולם את המינימום למהיה ואח אמונם בחיים. בדור, כי אין לפתור את השאלה הזאת בכוחות עמנו בלבד, אם גם תהיה הנכונות לקרבנות גדולה ביותר. תוצאת עזרה גדולה של מוסד בין-לאומי, נוסף על המאמצים של חלקי העם היהודי שלא נפגעו ממסע ההשמד, לשם הצלת שרידי הגולה.

הפיסה נכונה זו פעמה בקרב נציגי הסוכנות היהודית ונציגי הקונגרס היהודי העולמי, אשר נלחמו להתחדדות ההכרה הזאת למוסדות „אונררא" שהוקמו. „אונררא", שלה מסונפות 44 אומות, החליטה בכינוסה האחרון במונטראל לספל ביהודים הנצרכים לא כאזרחי ארצות שונות (שזה היה מוציא את החלק הגדול ביותר של היהודים, אשר היו אזרחי ארצות האויב מכלל אפשרות לקבל עזרה) אלא כבני האומה היהודית, אשר המפלגת הנאצית הכריזה עליה מלחמה טוטאלית עוד זמן רב לפני מלחמת העולם. משמעות ההחלטה הזאת לא רק הגשת עזרה לבני עמנו שטרדו באירופה, אלא סמון בה גם ערך פוליטי רב, באשר הוכר העקרון שעליו נלחמה החנועה הציונית: הכרה ביהודים כבאומה. הישג זה הושג בזמן שהוכרה זכותנו להלחם באויבנו בגשק ביד תחת דגלנו הלאומי - ביחודה עברית

לוחמת. לפלוגת רות, כד היהודית הפעולה. ומוסרי יוח להת וביעילור לא רק ה יס בוג טריים לכ המצב כי אשר יהי אפסנאי, סוציאלי ליוח, קבלה רע הדזה נע לתקופת האלה כל בארץ בט יספית. שוגים ל יעידה י אמר הל כל המתאמת המכשול הפלוגה כבא יו מועד ת תוכל ל נדש לו הראשון הלול כל שוכ ל שתודג אפרוח האמון היצור נוצה ילדיהם ילדי ה שונה א הזר ים בנין של הבני שתי קו פרופ' הבניני אור (א) והותאם הסחיטה נעשית סבא ס אזתו ל סובל המ הבקבוק

לוחמה, אונורה הכירה בזכותנו לגייס מבני הישוב העברי בארץ אנשים מוכשרים לפלוגת עזרה עצמאית, אשר תצא עם מתנדבים מבני אומות אחרות לארצות המסתחררות, כדי לעזור במקום שנחוץ לעזור ולהציל את אשר ניתן להציל. עזרת הפלוגה היהודית חובש לא רק ליהודים, אלא גם לאוכלוסייה הכללית שבארצות בהן תעשה הפעולה. אין לראות הבזה צמצום החחום של פלוגתנו ולהיפך, יש ערך פוליטי ומוסרי רב בהגשת עזרה מצדנו ללא-יהודים. אולם ברור שתחיה לפלוגותנו אפסרות-יות להתמסר לבעיות הספציפיות היהודיות. אין כווננו שיוכלו לפעול בהבנה וביעילות בין היהודים הנצרכים, האיטור כנתנה, אונורה לפלוגותנו טמונה בו לא רק ההכרה בזכותנו וחובתנו להסתחרר במאמץ הבין-לאומי להגיש עזרה, אלא יש בו גם ביטוי להכרת הצורך לספל בבעיה היהודית המיוחדת ע"י אנשינו המוכשרים לכך.

**המצב כיום:** בתכניתה של אונורה לגייס מבין אומות הברית כ-1800 מתנדבים אשר יהיו מאורגנים ביחידות רפואיות (כל אחת בת 13 איש, מהם: רופא, אפסנאי, שתי אחיות, שני סניטרים, עובד מעבדה זעירה סניטרים) ויחידות לעזרה סוציאלית (כל אחת בת 10 איש, מהם: מפקד, סגן, אפסנאי, שתי עובדות סוציאליות, קצין קצין בריאות וקצין הזנה, סניטור, נהג ופקיד כללי) המועצה לאירגון פלוגות הסעד של הישוב הפעולה בגולה שלילת הסכנות והועד הלאומי, קבלה רשות ממסדות אונורה לגייס בארץ 60 מתנדבים לכל המקצועות, נחתם חוזה בין המועצה הזאת ואונורה מצד אחד ובין כל מתנדב ואונורה מצד שני לתקופת שנה אחת. גיוס הפלוגה הראשונה הושלם. אורגנו 2 יחידות רפואיות, 2 יחידות לעזרה סוציאלית ויחידה אחת (2 אנשים) לחיסוי ימים, כל המתנדבים האלה בעלי מקצוע סנוסים, ורבים מהם גם שולטים בשפות שונות. הם עשו כאן בארץ במחנה אימונים כללי ומספר קורסים מרוכזים, לשם השתלמות מקצועית והספיקה. יש לצייץ את הליכוד החברתי של הפלוגה כולה, המורכבת מקוברים שונים של הישוב וסבל צורות החתישות; אנשי כפ"ר וע"ר; עובדי קופת חולים ועובדי ע"ת תל-אביב; עובדות סוציאליות ועובדות מוסדות ילדים; גהני אפסנאים, פקידים ותורגמנים, כולם תרוכים רצון עז, לצאת, בכא השעה המתאימה, לתפקידים ולמלא את שליחות הישוב והתנועה הציונית, רבים הם המכשולים העומדים בדרך לביצוע תוכן, אולם במאמץ כל אחד ואחד מאנשי הפלוגה, ובהבנה ובכוונות מצד המסדות תצא הפלוגה לפעולתה ותמלאה בכבוד. כבא יום הפעולה לא תאכזב הפלוגה את התקוות שתלו בה.

לדגל המצב הפנימי הקשה בארצות הבאלקאן שלשם בוערה הפלוגה, נדחה מועד היציאה לזמן קטנים יותר. היציאה נדחתה אך לא בוטלה, מי יתן והפלוגה תוכל לצאת מהקצם. בי כל יום העובר לא פעולה, מחריף ומחמיר את הבעיה.

אריה ש"נר למסן

**ב-י-ש-ו-ב-נ-ר**

עם התקנת הסכנות ובנין האולם להתעמלות חובבי איזור המגורים ואיזור החרושת וישובנו מסתעף מהגן הסוב-טרופי ועד הביצה, הגיע הזמן לפרוץ צפונה.

**חנוכת הבנין בעבודה:** הבנין הסגים והולך יתוך בקרוב בהנעת מכונותיו, סוף סוף בתקבלה הזמנה גדולה לשני סילינג-שבי מיליין בחצי קופסאות מיץ הדלים ספוטטר, אג-גת-רסון, קבלו שליש מכל ההזמנה ואג-גת-רסון שליש נוסף (קבלו ילינג-270, ון-יוקרה, פלינג-250) שליש סיכומי העבודה בחידוש ברוכסנר, גם החודש היה אחרון העבודה המסכמת.

נסוף -35,7% וייתו עם הוצאות כלליות 39,7%

**סיכומי העבודה לשנת תש"ד:** בימים אלה נתפרסמו גם סיכומי העבודה לשנת תש"ד, ס"ה עובדים נמסדו במסך השנה מבין החברות: 282, מזה עבדו בעבודה מכניסה 120 עובדים -42 אחוז, הוצאות כלליות 41 אחוז, ובסה"כ עבודה פרו-דוקטיביות 47%, ביחס לימי חול בלבד. עובדים מהחוף עבדו 19,364 ימי עבודה. חברי המשק עבדו בענפים מספלים השקעות והוצאות כלליות 41,139 ימי עבודה, שדות 15173 ימי עבודה, סיפול 100-120 ימי עבודה, 4 ימי עבודה, 40,000 ימי עבודה, 40 ימי עבודה, 40 ימי עבודה.

בילדים - 907 לא-ע-אחד-בילחם לים (החגים) עת ההמלטת התחילו הו-נולדו כ-שבשחטו ל-יפה, לצבורת מ-הקיצוץ ה-וית הקבד המחלקה ל-סיכירות, טיעו-מידעו-הייעוץ המ-שכח המב-המצא את-העוונתו-עובדים, הלק-מהו-האריץ וה-הנאיל וה-משתל סייב-בסתו, הק-800-הוצאת ה-רים יכול-הגידול-לרצו הא-הספיקה-החורפ-לפלאו-באחמה-גם-הגבעול-הק-במקום-היו באצו-שצאבו-ל-הריבית-הפר-ה-ספיק-הגובהים-ליבול-הכנת שט-אקמה-ב-ומכרנו-השקעות-התחלנו

בילדים - 18019 י"ע; עבודה בתנועה  
907, לא-עבודה - 12343 י"ע.  
אחד העבודות הפורודקטיביות  
ביחס לים כלכלה (כולל גם שבתות  
והחגים) 39,9%.

על ההמלטות הגיעה: בימים האחרונים  
התחילו ההמלטות בעצו הצאן. עד כה  
נולדו כ-30 ולדות, מזה החצי קרקול  
שבשטח למחרת הולדים. הדור הצעיר  
יפה.

לעבודת מזכירות הקצבות, באסיפת  
הקיבוץ הוחלט להצעות לדרשת מזכיר  
ולית הקבוצ לשלוח את בודה לעבודה  
המתקנה למטטיסטיתקה וחשבונות שליד  
מזכירות הקיבוץ.

קבלת הורים, הוחלט לקבל את ההורים  
של חיים הפנר ואניה איסקוביץ'  
ואמא של פאלק לקיבוץ.  
מתנת העבודה יונה ל. סלח אלכום  
תמונות מאיטליה לכיתה ז', האלכום  
מעשי ידי יונה. לתמונות הוסיף  
הסברה בעברית, הילדים עומדים עתה  
בפרק רומא-ירושלים והתמונות שנשלחו  
יכולות לשמש עזר ללמודים.

חסוף זורע - יום ראשון השבוע, בו  
זרדו רק מעט גשמים, נוצל לזריעה  
כמובן שההספק בעבודה הוא קטן. אור  
ליזם ב' חונשו טוב הגשמים.  
33 מטר ירדו 700 א"מ א"מ

ג י ר ק

לסיים שנת תש"ד

סיימנו את כל העבודות שהיו כרוכות בגידולים על תש"ד. אין עוד

מדינת סיכומים מדוייקים, כשיגשו עיבודם נפרסם ביומן.

הוצעת הסתיו של תפוחי האדמה, זרענו השנה את תפוחי האדמה ב-7 בספטמבר.  
שטח העבודה 20 באבגוסט, איחור זה צורם בשל כך, שהזרעים, בהם השתמשנו,  
הוצאו מתוך האדמה רק בסוף יולי. התהלה יוליל, ובחודש אבגוסט טרם  
העבודה, אנו נסבנו לזרע את התפוחות על כמותי הסלסלים בשקים  
זרעים אבל גודל העינים העושה את הזרעים לראויים לשימוש, לא הספיק  
לעל יאנו עיבוי. הם בתחילת פלפולר מצאנו אותם ראויים לזריעה עוד  
לפני לאחור, נאלצנו להשתמש גם בזרעים שהוחסנו במחסן הקירור, הואיל  
החלק מהזרעים התפזר קשה ע"י ע"ש נפסל לשימוש, והם זרעו כ-10 ימים לאחר  
האריך הזריעה הראשון. אשתקד קנינו את הזרעים לסתיו באחד ממסקי העסק,  
הואיל והם מקצימים בהוצאת תפוחי האדמה, השנה לא חזרנו על הנסיון הזה  
משתל סיבות: א) בעסק הירדן משתמשים בזרעון און בבה, שבאזורנו אינו יכולים  
בסתיו. הממוצע לכל ידנם און בבה (10 ד"ר) ואפ"ס ד"ר (8 ד"ר) היה רק  
800-ק"ג. ב) כל שונף זרעים במשק אחר עולה לנו 60 לא"י, הלוונה נוסף לזה  
הוצאת ההובלה, נאלצו במסקים להשגה הטובה רק 35 לא"י. ההפוש הזה במחיר-  
רים יכול לקבוצ את הכנסת הגידול.

הגידול. בניית התפוחים לא היתה שדוה ככל במקומות, כך גיל בסתיו, אבל הודוה  
לרוב האויר הנוח היה גידולם יפה ובריא. אחרי הגשם הראשון הופתענו לכוח  
הספיעה הרב של אדמת ואדי קובאני, (ואמנם לעובדי החצירים, אשר קדמו בעיבוד  
החורפי היה הובר ידוע מוכן) והחלטנו לא להקדים בהוצאת התפוחים עד אשר  
יעלאו חודשים לגידולם, בתנאי גידול טובים אפשר להשאיר את התפוחים  
באדמה גם 4 חודשים והם מוכיפים לגדול, כל העלים נובלים ולא נשאר אלא  
הנבצול בלבד.

גם אחרי הגשם השני היה מצבם של תפוחי האדמה טוב, הוצאנו אותם  
רק במקומות שנקו טם מים, כשהתחילו להוציא את תפוחי האדמה בהתחלת דצמבר,  
היו מצב טוב למדי. הרקב התחיל רק לאחר הוצאתם מהאדמה, במשך השבועיים  
שנצאנו התחיל הרקב גם בתוך האדמה, שלחנו לתגובה 11/4 טון, כשלה עון  
מכרז לטובים, מהתפוחים הנבועים שסברנו למטבח בדרו 2 טון.

הרביית מצב הכרוביים - טוב, הם לא ניזוקו מהגשמים. עודנו עומדים בהורדת  
הפרי עור אומדנא של היכול.

הסלק שבזרע באבגוסט שלח לשוק במחירים טובים ובהשקעת ימי עבודה  
מפטים יש לקנות שהתכונת ליוז עבודה תהיה טובה.

זרעיתו החלה בספטמבר, ראשית היכול הגיע לשוק כשתפוחים היו  
גבוהים, אלא שלא היה לנו זמן לשלוח כולו בינתיים ירו המחיר, אנו מקדים  
ליכול טוב, ויש איפוא, סיכויים שגם פרי זה יכנים.

הכנת שטחים לאביב, בשל הגשמים המוקדמים לא הספקנו לזבל הסתו אף שעל  
אדמה, בכדי להכין לנו הפעם זרעים לסתו בהקדח, התקשרנו עם "חלבת ציון"  
ולכרנו אצלם כ-17 דונאם אדמו קלה לאביב.

השקעות, בשל פירוקה של הוגריה הישנה, נשארו סלסלי ההנבסה ללא מקום.  
התחלנו עתה בבנין סככה ליד זקיר הצפוני של מחסן הקירור.

קורס להל  
העובדים  
הקרקע וז  
הקורס ה  
סיכומים  
אחרי הכ  
לא היה  
הישגים  
הקליף חו  
הספקנו  
עשינו ל  
מהשנים

ה  
ניתוחים  
ריפוי ש  
אודטונד  
נטיעות  
הובלות

ההעברה  
העלמים

מכעילות  
למחובה  
להיטיב  
על חשבה  
מבין אל  
ניתן לה  
ואב, געש  
יזקר אה

אם מוס  
מבלי ו  
צוהך ש  
הרי מס  
והכנת  
הסבה י  
המכר לא  
העובד ל

אצלנו י  
לתיקון

פחות כ  
בשל חו

נוכל ל

אזטופ  
כלעדם  
אותם ל

אמנטינו  
לסדר א  
זמתן א

קורס להשתלמות. מדים א. השתתפה בקורס להשתלמות שהיה מיועד לותיקי העובדים בענף. הקורס התקיים ברחובות. תפקידו - להקנות ידיעות רחבות על הקרקע והצמח. השתתפו כ-80 איש מכל הארץ. רובם בעלי בתק רב בעבודה. רמת הקורס היתה גבוהה.

א.מ.א.

עניני הבריאות

סיומנים ומספרים משנת תש"ד: הועדה לבריאות ובחנה כמעט כאמצע השנה. וגם אחרי הבחנה "נשרו" כמה מחבריה, והיה צורך לבחור אחרים במקומם. אם כי לא היה לנו נסיון מספיק ומסורת טשנים קודמות, עלה בידינו להשיג כמה הישגים חשובים. 80 חברי קיבלו הבראה מיוחדת בכית. ל-45 חברי ניתן במשך הקלף חופש והבראה חלקית, מהם סידרנו 15 בסידורים פרטיים ו-8 בכתי הבראה. הספקנו גם לספק את הצרכים ההכרחיים ביותר באורטופדיה. גם בריפוי שנים עשינו לא מעט, אבל גם כיום יש 70 איש המחכים לריפוי שניהם, כי יש הזנחה מהשנים הקודמות.

ההוצאות של ועדת הבריאות היו כדלקמן:

ניתוחים ובתי חולים	200 לא"י	הבראת חוץ	170 לא"י
ריפוי שנים	250 "	ריפוי מיוחד	360 "
אורטופדיה	100 "	משקפים	90 "
נטיעות לרופאים	118 "	חשמל	16 "
הדבלות	35 "	שבח	750 "

במעופים שהשליטה בהם היתה בידינו עבדנו בסדר. בהתאם לתקציב, ההעברה על התקציב היתה ביחוד בסעיף הבראה. הסיבה לכך - הסידורים שאינם נזלמים את התפתחותו של הקיבוץ.

אנה

מכעיות ההבראה. בעית ההבראה קשה לפדו, כי אינה ניתנת לצמצום, הואיל ומתורבה והולך מספר החברים הנחלשים. הזקוקים להבראה, אין דרך אחת אלא להיטיב את הכלכלה של כל הקיבוץ. כל הבראה מוגברת לחלק מהחברים היא, כרגיל על חשבון כלכלת שאר החברים ובמסך הזמן זה גורם לריבוי הזקוקים להבראה מבין אלה המקבלים כלכלה רגילה. נוצר איפוא, כעין מעגל קסם, ועוד, אם ניתן לתגורר את טיב הכלכלה בחורף הרי בקיץ אין לעשות את זה בשום אופן. ואכן, געשה את זה, בצטרך לתת חודש הבראה או לכולם, ובחשבון הסופי זה שוב ייקר את הכלכלה.

אין הכרח לתת לחבר הזקוק להבראה רק מנות אוכל מיוחדות. מספיק אם מוסיפים לו על המנות הרגילות איזו תוספת בחלבונים העשירה. כרגיל אין מקבלי הבראה אצלנו נוגעים במנות הכלליות. גם הנות ומיניקות אין כל צורך שתקבלנה אוכל מיוחד. מספיקה גם להן תוספת. ואשר לזקוקים לדיאטה - הרי מספרם אינו גדול ואפשר לפתור את השאלה ע"י ביטול שני מיני דיסות והכנת מנה שאינה מסוגנת. הכנסת סדר חדש זה לא יחייב יותר לרכז את המבתיאים ליה שולחנות מיוחדים. עתה עובדות כרגיל 3/4 עובדות במטבח המבריאים. הסדר החדש יאפשר להקטין את מספרן ובמקום זה להגדיל את מספר העובדים בהגשה בחדר האוכל. זה גם יאפשר להתמסר במיוחד לזקוקים לדיאטה.

יש הסכמה כללית להצעות הבאות כאן. אלא טוענים שאין תנאים נוחים אצלנו לביצוע הדבר. ודאי יש אמת בטענה הזאת, אלא שבכל זאת יש לגשת לתיקון הסדר החדש, אם גם לא יהיה מושלם בזמן הראשון.

השנה בשתדל לסדר הבראה בשיתוף עם קיבוצי הסביבה. הדבר יעלה לנו פחות כסף מאשר בכתי ההבראה ותעלה על ההבראה בכית המלווה הפרעות רבות, בשל חוסר נסיון הוצאנו בשנה העברה הרבה להבדאת הקיץ.

ברור שגם בסעיף זה הצטרך לקטץ, כמו בסעיפי ההוצאה האחרים, ולא נוכל למלא את כל דרישות החברים.

אורטופדיה. חברים רבים ידרשו מדרסים, בטענם שאין הם יכולים לצאת לעבודה בלעדם. אבל לא מעטים המקרים, שאחרי שהח"ח קבלו את המדרסים, הם משאירים אותם ללא כל שימוש. האצתכן דבר כזה אצלנו, כשנאנקים על כל פרוטה?

אמבטיות בוך - משמשות במקום רחיצה בחמי טבריה. קיבוץ עין-החורש מסכים לסדר אצלם את האמבטיות. יש להם תנאים נוחים לכך. טרם גמרנו את המשא-ומתן אתם זטרם מצאנו חברה שתקבל עליה את העבודה.

גרטו

על הטקסטים בחיילים

מכתבו של אלכס שנתפרסם ביום 223 מעורר בי את הרצון לענות לו על דבריו, זה שנתים שאני פעילה בועדה לחיילים ותוכן מכתבו של אלכס פגע בי בפני עליה אילנית - אין אני זוכרת את תקופה קצרה שלא שילפתי בחיילים בניקורם בבית, מחוץ למקרה הבודד שזכרתי בסכתבו של אלכס, זגם זה, כידוע לכדלם ולגורם עלי איתה, אני פקח לא הייתה לי הרגשה שהחברים אליכם שבגים רצון להסייג את שיתן להגדרתו בגבולות אפשרותו, יבדוק הנדרש שלרשות הועדה ועד עומדים הדעים במידה מספיקה היש להסביר, להברר את המאן השאון אאלוסי, הכל טעם יש לעשות מאדם למצא מקצתם מקצתם לחיילינד האורחיים, אבל אענוי יכולה לא לסעון על המנהג המקדבל, שהחבר הבא הביתה אינו מראה את פניה בפני חברי הועדה, ויש שומע בערב בודע במקרה לחברי הועדה על ביקורו של החבר, דוק ואז מתחילים לנאוג לסידורו.

לדעת הסידור האילינאלי לחיילינגו המתארחים בבית הוא אצל ידידים, וידידים, או אפילו בשום אופן לקבל את הדבר כמעטפה על החברים. מותר לשאול את חברי הועדה לחיילים, אם היתנו במקרה נשאים בבית וחברכם המארח אתכם היה סגור מן המובן אלה, אם לא הייתם מקבלים את פניו בסדר פנים ובחסימות? מה אלו חילעתי אס חבורינגו החיילים יכולים דק להתאונן על האחרים שאינם עומדים בקשר איתם ולא לבקר גם את עצמם, הנה שלחנו לכל חברינו הסגורים שים הפילות של זכרונות אלה מכתב קטן מאת החיילים עם ציור ועבודות יד, אבל כמה החיילים זכרי לשתנה מאת החבריסקאני משוכנעת שאפילו קשו עם ילד אחד פעיל להוסיף כדלי היום-יום של חבורינגו, ואף היה מוסיף הרבה לילד המקבל מכתב טחם ולטה לא בכחך המכתביינגו.

היומנים שלנו ופגישה שבה מוסיפים לצונן האחרונות, מוסיפים בסדר - משלמים לכל החברים, ונדאי אין בותרים למשלח לחיילים דוקא את אלה שהחשבתם גרועה, ברצון אנו מקבלים את העמיתים למרסם ידועות מיוחדות על הוצעתם בקיבוץ ובוסדותינגו.

אני מקרה שלפחות חלק מהפעילות שהושמעה הן פרו מציב דוח רגשי של חבר פלוגה, אין זה, כמובן, אושר שאין עוד הרבה להרבה לתקן הן בהגברת הקשר בינינו, המועט השעות המעטות שחברינו החיילים מבלים אצלנו.

חנה קלמן

הילים קרליק כותב:

ספעטס זונטינג שהגענו בשלום לאסליה, ובסערתנו היתה יפה מאד, כדי היום היה שקט, זמיג אויר מבונינג, האניה בה הושענו היתה גדולה ונוחה וסצב - יחיינו טוב מאוד, אם כל היתה זאת הרגשה טובה, לבסוע לאירופא אשר לא שבנו לאילתה עמו, למאה בליספסק הקונסולרית הפנים ואולי גם מסכנות לנו הרפת - סאות מעבולית, אבל כלנו היינו טובים יותר של כל אלה ולחזור במהירות ארצנו, אשר נעשתה לנו למולדת ואשר השתרשנו עמוקות בזמן קצר, הגענו לפניה נחמדה של הארץ היפה הזאת, לא חלמנו שנגלה למקום כל כך יפה, אנו גייב בעינינו, אשר לפני הכלמה היתה מקום מרחץ מפורסם, היא מחולקת לשני חלקים, בחיטנו אנו חתים במאיים כלונות, פנסיוניוס, ספעדות, חנויות, הרפת-שתייה יפה, מורסות ומסודות אחרים נוחים ומפוארים, אשר נחוצים למקום גדול, היום כל זה עונה דוק, אם-כני בשאר בשלמות, כי הורמנים השתפשו בתלים אלו בבתי-חוליות, וכך ביצול המקום מהפצות, עכשיו כשבנו את המקום יפה כדו גרים ברוח הבניינים, החלק השני של העיר נמצא בטרחק של כמה למטרים ובנו קרה האוכלוסיה האזרחית, המקום נמצא כחון הדום ויערות, ואר זהנים מאד מן הסביבה היפה בסילינגו - המושבים מתיחסים אלינו ידועות, כי חרתי אנחנו בעל-בריתמן זה אטנו מגוחך במקצת - אבו עלינו לזכור, שהם חמיד התיחסו בסדר כלפי היהודים וגם הצילו הרבה מסות, הלבישום והאכילום, איטליה היא אהו הארצות הטענות, בהן הישלר לא הצליח להשמיד הרבה יהודים, כל זה אינו טונס כמובן מן האזרחים לדולש מאתנו מחירים מופרזים בעד המחנה היחידה שברשותם, תפוזי-עץ, אגוזים וייין, אבל אין להתפלא על כך, כי הם עושים מאד ומוי לא יזכור את המפסדות בתל-אביב שלנו, מצבם, כאמור, קשה, הילדים עושים דושם עלוב, מלובשים סחבות בלויות ועומס דים עצי פתח חדר-האוכל שלנו, כחול, בליתם ומכונים להתחרות לקבלת שירי האוכל שלנו, בשבת העברה היחידה ברומא "העיר הנצחית" הספקתי לראות את דרכ הבניינים והמונזומנטים המפורסמים, כמו הקולוסאום, בו השקעה כל כך הרבה בבודה עברית, שער טייטוס, סמל חורבנו הסוליגית, בית-הכנסת היהודי אשר לא בפוע במאומה ע"ג הגרמנים, אם כי בשורה כל הספרייה; כנסית, פטר הקדוש והרבה דברים אחרים, העיר יפה ונקיה ונשאר בה הפאר של שנים קדומים.

חבר  
ליום  
פנוי  
דברים  
שהדברים  
גופלים  
כסורה  
הפלחה  
כשלא קבל  
השכחה  
מצבם הקשה  
בהתגלגלים  
(ומאן אב  
בתבואים ק  
לשנוני את  
עושה יות  
שפואיא א  
בתקבל בנו  
לעצמכם  
עונה והצ  
מתקבלת ט  
הם בדרך  
הספרים  
המגוייטים  
ההבנה זה  
ועוזרים  
כי החברי  
השונים ה  
הכספי א  
ילדינו  
הוק  
הישוב הע  
מן הבית,  
בחוץ הדב  
אבי  
25.11.44  
M. U. C. E

חברים, נהרשתי ע"י חבר, אשר הופתע מדברי-במסיבת-הפרדה, לתת ביאור-  
 לים, עד-פה לא-מצאתי את הזמן לכך, כי הננו עובדים הרבה מאוד ואין שעה  
 פנויה לדעת שדברי-יפתיעו את חברי-הקבוץ, כי רגילים אצלנו להשתק  
 דברים לא בעינים, עובדה היא שנגשו אלי חברים ובטאו את הסכמתם וסיפוקם  
 שהדברים האלה נאמרו פעם, היו חברים, שחשבו שהכל בסדר אצלנו ואיננו  
 גופלים בשום בחינה-ממשק אחר, לפי דעתי, אין זה עוד פוכית, שהכל אצלנו  
 כשורה, הואיל וגם במשקים אחרים יש לקולים, המצב לפי כהאות עיני הוא כך,  
 המלחמה התרחקה מן הארץ ונשכחה, אנשי-העיר, רודפי-הכצע, בזכרו בה רק  
 כשלא קבלו סוכר לקפה שלהם, אבל הדאיגה אותנו החזילים ההופעה שגם במשקים  
 גשכחה המלחמה זאת, אנחנו, הדבר הזה מתבטא בדרכים יציי ות שונות, נשכח  
 מצבם הקשה של החיילים, סבלם סחיהם הבלתי-מסודרים ללא דירה, ורגליים  
 בהתגלגלים, כבוץ וחולות, בקור וחות, נשכח מצבם הרוחני הקשה של החיילים  
 (וכאן אני מתכוון בעיקר לאנשי הגדודים היהודים) אשר מילאו תפקיד מסטרת  
 בתנאים קשים של הפסטר הצנאי ובמשמעת חמורה ללא תכלית ותועלת וכלי תקוה  
 לשגור התפקיד, אני חושב, שהקינוץ לא התחשב כראוי עם כל זה, אחרת היה  
 עושה יותר מאפציה לסדר דירה לרוק, אשר בא לחפשתו הביתה, הדבר השני  
 שדאיג אותנו, זהו הקשר הבלתי-מספק בינינו ובין הקבוץ, אטנם היומן  
 בתקבל בתוך האחרון בסדר זה נותן לנו הרבה יותר משאתם יכולים לתאר  
 לעצמכם, אבל לא תמיד היומן מספק את כל חיי-המשק, קראתי את סכתון של  
 יונה והצעתו לשלוח פוזן לזמן דינים וחשבונות מיוחדים לחברים המגויסים  
 מתקבלת טאר על הדעת, יש הרבה משקים שעושים את זאת, בעיקר הקינוץ הארצי,  
 הם בדרך כלל דואגים הרבה יותר לקשר עם חבריהם ושולחים להם חוברות  
 מספרים, אחד החברים עשה לי חשבון, כמה הקבוץ מוציא בשביל חבריו  
 המגויסים, אבל, חברים לא הכל נמדד בכסף, חשוב מכל-היחס ההתענינות  
 ההכנה והאשמוספה הכללית, יש כמובן חברים, אשר מתמסרים בכל לבם לחיילים  
 ועוזרים להם בכל הדברים, שכתתי להזכיר את זאת במסיבה ואני מצטער על זה,  
 כי החברים האלה עלולים להעלב, למל החבילות, אשר נשלחו אלינו לחגים  
 השונים הוכנו בטעם רב ובחיבה רבה, טוב ארצה לציין, שלא חשוב ערכן  
 הכספי, אלא התרגשה שהחבילות, אשר הכילו מתוצרת המשק ועבודות יפות של  
 ילדינו, סודרו בהתמסרות רבה, אנחנו חייבים תודה לאלה, שעשו את זאת.

הוקמה חסיבה יהודית לוחמת, תפקידנו גשחנה, אם כי גורלנו טרב ידוע,  
 הישוב העברי התעורר, אם כי יסתפק בודאי רק במחילות כפייב, התרחקנו  
 מן הבית, נקוה שרק כמובן גיאוגרפי ושהקשר בינינו ישאר ויתחזק, כי לנו  
 בחוץ הדבר.

אני מאחל לכם ולנו שנתראה בקרוב ונמסין בעבודה שותפת.

25.11.44

*Handwritten signature and notes:*  
 משה צבי  
 משה צבי  
 משה צבי

ההסדר  
 י"ג טב  
 2.1944  
 לגברי  
 לקראת  
 מנגינת  
 ע  
 וכל צופ  
 התבל-  
 בעיקר  
 הגדולי  
 ו  
 והסחית  
 על כל  
 הדבר ל  
 נגיד:  
 לגמולו  
 את כיס  
 א-רתי  
 גחלת ל  
 ומיחדו  
 ה  
 דברנו  
 האחד:  
 בפנים  
 אסון-פ  
 ורוקא  
 האחדות  
 של חבר  
 ל  
 כבר יו  
 האכזבה  
 במאמץ  
 מבטיח  
 בדרך ה  
 בקולטא  
 החליטו  
 היו קל  
 חמועו  
 ציון"  
 לעם היו  
 לארץ ל  
 זמן קצו  
 הקהילה  
 מחן מא